

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Υπόμνημα θέσεων και προτάσεων του ΣΒΒΕ ενόψει της «Αναμόρφωσης της βιομηχανικής νομοθεσίας» (Ν.3325/2005)

Γενική αξιολόγηση του νέου νομοθετικού πλαισίου

Στο σχέδιο νόμου για την αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για την αδειοδότηση επιχειρήσεων, συμπεριλαμβάνονται τόσο θετικά σημεία, όσο και αβεβαιότητες εφαρμογής.

Στα θετικά σημεία συμπεριλαμβάνονται:

- Η δραστική απλούστευση των διαδικασιών που αφορούν τη χαμηλή όχληση κατηγοριών I και II, αφού με τον νέο νόμο καθιερώνεται η Υπεύθυνη Δήλωση και ο εκ των υστέρων έλεγχος, ενώ θεσπίζεται η εγγυητική επιστολή για την κατηγορία III της μέσης όχλησης.
- Η συγχώνευση των κατηγοριών B3 και B4 σε μια κατηγορία B. Στην κατηγορία B καταργούνται οι περιβαλλοντικές εκθέσεις και η Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων και θεσπίζονται τυποποιημένοι περιβαλλοντικοί όροι κατά κλάδο και τόπο εγκατάστασης.
- Στην κατηγορία A προβλέπεται κατάργηση των μελετών επεξεργασίας και διαχείρισης υγρών και στερών αποβλήτων και ενσωμάτωσή τους στην Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.
- Συμπεριλαμβάνεται νέα διατύπωση προθεσμιών, και συγκεκριμένα: α) 10 ημέρες, που αφορούν την τυπική πληρότητα της αίτησης, β) 30 ημέρες, που συνιστούν προθεσμία στους φορείς γνωμοδότησης, διαφορετικά τεκμαίρεται η γνωμοδότησή τους ως θετική, και, γ) 60 ημέρες, μέχρι την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων, αλλιώς η έγκριση θεωρείται σύμφωνη με τους όρους που τίθενται στην αίτηση.
Όμως, τα ερωτήματα που τίθενται, με βάση την εμπειρία των προηγούμενων ετών, είναι: α) υπάρχει η δυνατότητα των υπηρεσιών αδειοδότησης να ανταποκριθούν στις προθεσμίες; β) τι προβλέπεται για την περίπτωση που δεν εφαρμόζονται στην πράξη; γ) τι γίνεται στην περίπτωση εκ των υστέρων αρνητικής γνωμοδότησης ενός εκ των εμπλεκόμενων φορέων στη διαδικασία;
- Η καθιέρωση Ειδικού Πρωτοκόλλου για τις άδειες οικοδομής: αλλά, πως θα εφαρμοστεί από τις Υπηρεσίες της Πολεοδομίας, όταν υπάρχουν τμήματα ελέγχου αρχιτεκτονικών, στατικών, μηχανολογικών, τοπογραφικών, που γνωμοδοτούν σταδιακά;
- Η άπρακτη παρέλευση των προθεσμιών συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα του υπαλλήλου, γεγονός ίσως μοναδικό στα χρονικά της δημόσιας διοίκησης. Παρότι και σήμερα αυτό προβλέπεται από τον Δημοσιοϋπαλληλικό Κώδικα, πόσες φορές μέχρι σήμερα έχουν εφαρμοσθεί σχετικές πειθαρχικές διαδικασίες;

Από την άλλη μεριά υπάρχουν αρκετές αβεβαιότητες στην εφαρμογή του νέου θεσμικού πλαισίου, οι οποίες συνίστανται στα ακόλουθα:

- Ο νέος νόμος προβλέπει για την εφαρμογή του σημαντικό αριθμό εφαρμοστικών αποφάσεων, και συγκεκριμένα: 12 ΚΥΑ, 2 Προεδρικά Διατάγματα και 3

Υπουργικές Αποφάσεις. Η αβεβαιότητα προκύπτει από την εύλογη απορία αν θα ακολουθηθεί το πνεύμα του Νόμου και πως εξασφαλίζεται αυτό; Η μέχρι σήμερα εμπειρία μας καταδεικνύει ότι πολλές φορές έχουν υπάρξει ανατροπές ανάμεσα στο πνεύμα του νόμου και στις διατάξεις εφαρμογής του.

- Στο κείμενο που δόθηκε προς διαβούλευση διαπιστώθηκε αυξημένος βαθμός διοικητικής περιπλοκότητας. Για παράδειγμα υπάρχει πρόβλεψη για «Διαπιστευμένους Επιθεωρητές»: πως ακριβώς λειτουργούν, ποιος τους εντέλει; τι ακριβώς εκδίδουν, πως συνεργάζονται με τις Αρχές Αδειοδότησης; Προφανώς, είναι ζητήματα τα οποία θα διευκρινισθούν με την έκδοση της ΚΥΑ κλπ. Το γεγονός αυτό από μόνο του συνιστά επιπλέον καθυστέρηση στην εφαρμογή του νέου νομοθετικού πλαισίου.
- Ενώ το νέο θεσμικό πλαίσιο θα έπρεπε να κινηθεί στην κατεύθυνση της απλοποίησης και μείωσης των βημάτων απόκτησης της άδειας λειτουργίας, εντούτοις προβλέπει πολλαπλά Σημεία Αδειοδότησης, και συγκεκριμένα αυτοτελή τμήματα Αδειοδότησης Περιφέρειας, ΤΕΕ, Επιμελητήρια και ενώσεις αυτών. Κατά συνέπεια ο επιχειρηματικός κόσμος της χώρας αναρωτιέται αν θα δημιουργηθεί άμιλλα ή, τελικά, σύγχυση μεταξύ των δημοσίων υπηρεσιών. Διότι είναι βέβαιο ότι θα δημιουργήσει ασυμβατότητες μεταξύ τους, ενώ ταυτόχρονα θα επιτύχει αύξηση των δημόσιων δαπανών και διεύρυνση του Δημόσιου Τομέα, σε μια εποχή που ζητούμενα από το σύνολο της κοινωνίας είναι τα ακριβώς αντίθετα.
Οργάνωση, επάρκεια και ποιότητα στελέχωσης των Υπηρεσιών: δεν είναι σαφές, μάλλον το αντίθετο συμβαίνει, με τη θεσμοθέτηση του «Καλλικράτη» και τη δημιουργία τμήματος πολεοδομίας στους Δήμους. Η οικοδομική άδεια θα εκδίδεται από υπηρεσία μιας στάσης (one stop shop); Έχουν τη δυνατότητα αυτή οι «Καλλικρατικοί» δήμοι; Σε κάθε περίπτωση, κεντρικό ζητούμενο είναι η απλοποίηση του συστήματος. Για το λόγο αυτό θα πρέπει να υπάρχει πραγματικό one stop shop, με τη δημιουργία τμήματος βιομηχανικής οικοδομικής άδειας, στα αυτοτελή τμήματα αδειοδότησης.
Ειδικά προβλήματα για Επιμελητήρια και ΤΕΕ: η στελέχωση των Επιμελητηρίων και του ΤΕΕ γίνεται με διαδικασίες ΑΣΕΠ, οι οποίες διαρκούν έως και τρία χρόνια. Τα ερωτήματα που τίθενται είναι δύο: α) πόσος χρόνος θα απαιτηθεί για τη στελέχωση αυτών των υπηρεσιών, αφού είναι αποδεκτό απ' όλους ότι θα απαιτηθεί η πρόσληψη εξειδικευμένων ατόμων για να λειτουργήσει το νέο θεσμικό πλαίσιο, και, β) για τις δυο μεγάλες πόλεις, Αθήνα και Θεσσαλονίκη, ποια από τα Επιμελητήρια θα εμπλακούν στην όλη διαδικασία:
- Αποτελεί επιτακτική ανάγκη να υπάρξει συνολικός σχεδιασμός και αναμόρφωση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, τη στιγμή που αυτό διέπεται από:
  - 47 νόμους
  - 11 Προεδρικά Διατάγματα
  - 19 Υπουργικές Αποφάσεις
  - 24 Κοινές Υπουργικές αποφάσεις
  - 14 Βασιλικά, Πολεοδομικά και Υγειονομικά Διατάγματα
  - Συνολικά, 115 ρυθμίσεις γενικού ενδιαφέροντος που διέπουν την αδειοδότηση.

Προτάσεις και θέσεις για την αναμόρφωση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου λαμβάνοντας υπόψη των προβλεπόμενων στο νέο σχέδιο νόμου

1. Πρόταση δημιουργίας Μητρώου ή Σώματος Πιστοποιημένων Φορέων – Ελεγκτών από τον ιδιωτικό τομέα για την υποστήριξη των Αδειοδοτικών Αρχών

Προτείνουμε να ανατεθεί ο έλεγχος της τήρησης αποφάσεων έγκρισης περιβαλλοντικών όρων σε πιστοποιημένους από το Εθνικό Συμβούλιο Διαπίστευσης

(ΕΣΥΔ) φορείς (Μητρώο ή Σώμα Διαπιστευμένων Φορέων), ανάλογα με την κατηγορία της ΕΠΟ, και να καθοριστεί σύστημα επανελέγχου τους.

Αυτό διότι λόγω συνεχούς εμπλουτισμού της νομοθεσίας περί προστασίας του περιβάλλοντος με νέες διατάξεις και καθορισμού εξειδικευμένων περιβαλλοντικών όρων, απαιτείται ο έλεγχος της τήρησης των όρων αυτών να πραγματοποιείται από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό από τον ιδιωτικό τομέα (Μητρώο ή Σώμα Διαπιστευμένων Φορέων).

Σε κάθε περίπτωση η διαδικασία αυτή:

- θα επιτρέψει την αποσυμφόρηση εκατοντάδων μελετών από τις υπηρεσίες των Περιφερειών (πρώην Νομαρχιών), που σήμερα είναι εξαιρετικά υποστελεχωμένες και εκ των πραγμάτων δεν μπορούν να διαχειριστούν τόσο μεγάλους όγκους μελετών,
- θα επιτρέψει τη μελέτη και τον έλεγχο ειδικών περιπτώσεων για τις οποίες απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις που δεν διαθέτουν οι υπηρεσίες και για τις οποίες σήμερα αυτές απευθύνονται σε Πανεπιστημιακούς φορείς ή τρίτους,
- υποβοηθά σημαντικά, κυρίως τις επιχειρήσεις που έχουν έδρα στην Ελληνική περιφέρεια και αποτελεί ουσιαστικό μέτρο αποκέντρωσης.

Εν τούτοις βάσει των παρ. 2 και 3 του άρθρου 30, του νέου σχεδίου νόμου, οι αρμοδιότητες των διαπιστευμένων επιθεωρητών περιορίζονται στις περιοδικές επιθεωρήσεις και καταγγελίες. Κρίνεται απαραίτητη η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων τους και κατά το στάδιο έκδοσης της άδειας εγκατάστασης και άδειας λειτουργίας σε αντιδιαστολή με την παρ.1 του παραπάνω άρθρου, όπου ορίζεται ότι η διαδικασία ελέγχου και αδειοδότησης παραμένει μόνο στην αδειοδοτούσα αρχή.

2. Η κατηγορία Α1 της περιβαλλοντικής αδειοδότησης να υπάγεται στο Αυτοτελές Τμήμα Αδειοδότησης της Περιφέρειας

Το νέο σχέδιο νόμου μιλά για εμβάθυνση της αποκέντρωσης. Δεν είναι κατανοητό γιατί η κατηγορία περιβαλλοντικής αδειοδότησης Α1 δεν μπορεί να αδειοδοτείται από την Περιφέρεια. Θα μπορούσαν να εξαιρούνται οι βιομηχανίες που εμπίπτουν στην οδηγία IPPC, οι οποίες να συνεχίσουν να αδειοδοτούνται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

3. Προτάσεις βελτίωσης της περιβαλλοντικής νομοθεσίας

- Να υπάρξει κωδικοποίηση της κείμενης περιβαλλοντικής νομοθεσίας.
- Να επιβληθεί η υποχρεωτική ανάρτηση στο διαδίκτυο των τυποποιημένων περιβαλλοντικών όρων.
- Να συνταχθούν τεχνικές οδηγίες για τις μεθοδολογίες υπολογισμού και εκτίμησης των εκπομπών από τις διάφορες δραστηριότητες (κατά τα πρότυπα της ΕΡΑ).
- Να υπάρξει εκσυγχρονισμός του περιεχομένου των ΜΠΕ.
- Να θεσμοθετηθεί η δημιουργία ενός διοικητικού δικαστικού τμήματος (Περιβαλλοντικό δικαστήριο), στο οποίο θα γίνεται ο τελικός έλεγχος των αποφάσεων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα για τη συμμετοχή και ενημέρωση του κοινού, με βάση τη συμφωνία του Aarhus, και, τέλος,
- Να υπάρξει θεσμοθέτηση της ευθύνης του υπογράφοντος τις μελέτες και η επιβολή σχετικών κυρώσεων

4. Έκδοση οικοδομικής άδειας

- Σήμερα διαπιστώνονται αδικαιολόγητες απαιτήσεις των επιτροπών αρχιτεκτονικού ελέγχου: προτείνουμε την κατάργηση της διαδικασίας ελέγχου από τις αρμόδιες Επιτροπές Αρχιτεκτονικού Ελέγχου (ΕΠ.Α.Ε.), εκτός από τις περιπτώσεις ακινήτων που έχουν πρόσωπο επί εθνικής οδού.
- Σε κάθε περίπτωση, για κτίσματα ή κατασκευές γενικότερα εντός των βιομηχανικών – βιοτεχνικών εγκαταστάσεων τα οποία χρησιμοποιούνται για

στέγαση εξοπλισμού και των οποίων η μορφή καθορίζεται από τον εξοπλισμό ή τη λειτουργία του, να μην απαιτείται έγκριση από ΕΠ.Α.Ε. κατά τη διαδικασία έκδοσης οικοδομικής άδειας.

- Βάσει του άρθρου 21 §4 του σχεδίου νόμου επιτρέπεται η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός, νόμιμα υφιστάμενων δραστηριοτήτων, σε όμορο αγροτεμάχιο, ακόμα και αν έχουν θεσπισθεί μη συμβατές χρήσεις γης, μόνο μετά από έκδοση υπουργικής απόφασης. Η εν λόγω ρύθμιση θα πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να είναι δυνατή η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός μετά από απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή του Περιφερειάρχη.
- Διαπιστώνεται ασυμβατότητα των άρθρων 23 και 71 σχετικά με τις παρεκκλίσεις. Ειδικότερα, στο άρθρο 23 γίνεται αναφορά στο καθεστώς των παρεκκλίσεων, ενώ στο άρθρο 71 §2γ καταργούνται οι παρεκκλίσεις, όπως αυτές ορίζονται από το άρθρο 4 του Π.Δ. 24/31.05.1985 (ΦΕΚ 270Δ/85). Προτείνουμε την απαλοιφή της παρ.2γ του άρθρου 71, διότι αν αυτό διατηρηθεί σε ισχύ ουσιαστικά απαγορεύεται η επέκταση κατά παρέκκλιση των όρων δόμησης των λειτουργούντων δραστηριοτήτων .
- Προτείνουμε την επέκταση του νομοθετικού πλαισίου προκειμένου να περιληφθεί σχετική διάταξη για την τακτοποίηση υφιστάμενων αυθαιρέτων επεκτάσεων σε βιομηχανικά κτίρια, εντός και εκτός νομίμου περιγράμματος, εφόσον δεν είναι δυνατή η νομιμοποίηση τους λόγω υπέρβασης των όρων δόμησης, κατά το πρότυπο του νόμου για την τακτοποίηση των ημιυπαίθριων.
- Προτείνουμε την παράταση διάρκειας ισχύος των οικοδομικών αδειών από τα 4 στα 6 χρόνια ανεξαρτήτως του μεγέθους του κτιρίου.
- Επίσης, προτείνουμε τη μείωση του ύψους των προστίμων αυθαιρέτων για την κατηγορία των βιομηχανικών εγκαταστάσεων, δεδομένου ότι τα πρόστιμα που επιβάλλονται στις βιομηχανίες είναι σημαντικά αυξημένα λόγω των μεγάλων επιφανειών των κτιρίων.
- Για την έγκριση της κυκλοφοριακής σύνδεσης, σήμερα υπάρχουν υπερβολικοί περιορισμοί που πρέπει να τηρούνται με αποτέλεσμα ελάχιστα ακίνητα να ικανοποιούν τους όρους και τις προϋποθέσεις σύνδεσής τους με τα οδικά δίκτυα. Να περιοριστεί η υποχρέωση εφοδιασμού έγκρισης Κυκλοφοριακής Σύνδεσης μόνο σε περιπτώσεις εγκαταστάσεων επί Εθνικών Οδών. Προτείνουμε την κατάργηση της κυκλοφοριακής σύνδεσης ως απαιτούμενο δικαιολογητικό για την έκδοση οικοδομικής άδειας εγκαταστάσεων που έχουν πρόσωπο σε επαρχιακή οδό ή παράπλευρη εθνική οδό και η αντικατάστασή της από έγκριση εισόδου – εξόδου.

5. Θέματα χωροταξίας

- Στις περιοχές στις οποίες έχουν θεσμοθετηθεί χρήσεις γης κατά την έγκριση των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι απαιτούμενες αποστάσεις από τους πλησιέστερους οικισμούς αλλά και οι αποστάσεις που πρέπει να τηρούνται για τις επεκτάσεις των οικισμών όπως αυτές ορίζονται από την οδηγία SEVESO.
- Η εκπόνηση και η έγκριση των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων είναι σημαντικά χρονοβόρα διαδικασία με αποτέλεσμα τη δημιουργία νομοθετικού κενού και περαιτέρω καθυστέρησης για την ολοκλήρωση της διαδικασίας με αποτέλεσμα τη δημιουργία σύγχυσης για το τι ισχύει και τι όχι.
- Κατά τη σύνταξη των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων δεν λαμβάνονται υπόψη στον επιθυμητό βαθμό τα αναπτυξιακά χαρακτηριστικά μιας περιοχής με αποτέλεσμα οι εκτάσεις στις οποίες προβλέπεται η εγκατάσταση βιομηχανικών δραστηριοτήτων ή αντίστοιχα Οργανωμένων Υποδοχέων να είναι σημαντικά περιορισμένες και να μην προβλέπονται περιοχές εγκατάστασης δραστηριοτήτων υψηλής όχλησης.

- Στα περισσότερα των εγκεκριμένων Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων δεν ορίζονται Μεταβατικές διατάξεις για τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις παράμετρος που πρέπει να ληφθεί υπόψη στα υπό εκπόνηση Σχέδια.

6. Επιπλέον προτάσεις

- Να δημιουργηθεί σύστημα ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων.
- Η ανανέωση των αδειών, όταν δεν υφίσταται μεταβολή δραστηριότητας, εξοπλισμού και περιβαλλοντικών επιπτώσεων, να εκδίδεται με υπεύθυνη δήλωση του υπευθύνου της επιχείρησης για τα ανωτέρω.
- Να περιορισθούν οι αρμόδιες αρχές που εξετάζουν τις Μελέτες Ασφάλειας (οδηγία SEVESO) για την πληρότητά τους στις απολύτως απαραίτητες. Προτείνεται να εξετασθεί η δυνατότητα να εξαιρεθούν τα Υπουργεία Απασχόλησης και Υγείας, τα οποία έχουν αποστολή κυρίως την τήρηση των κανόνων υγιεινής και ασφάλειας στους εργασιακούς χώρους σε καθημερινή βάση.
- Η νομοθεσία που αφορά στους ατμολέβητες θα πρέπει να εκσυγχρονιστεί. Ο έλεγχος και η πιστοποίηση των ατμολεβητών διέπεται από τις διατάξεις του υπ' αριθμ. 277/ΦΕΚ65Α/22.05.1963 Βασιλικού Διατάγματος. Προτείνεται η πιστοποίηση, καθώς και η επιθεώρηση μετά την εγκατάσταση αυτών να γίνεται από διαπιστευμένους από το ΕΣΥΔ φορείς και το σχετικό πιστοποιητικό να προσκομίζεται στην αδειοδοτούσα αρχή.
- Να τροποποιηθεί το άρθρο 17 παρ. 9 του σχεδίου νόμου ώστε οι αρμόδιες ΔΟΥ να χορηγούν βεβαίωση έναρξης ή μεταβολής επιτηδεύματος ως προς τη δραστηριότητα με την προϋπόθεση ότι οι ενδιαφερόμενοι προσκομίζουν βεβαίωση της Αδειοδοτούσας Αρχής ότι υποβλήθηκε αίτημα για την έναρξη της δραστηριότητας, σε όλες τις περιπτώσεις.